

LIITON
arkki

joulukuu 2012

RADIO- JA TELEVISIOTOIMITTAJIEN LIITON JÄSENLEHTI

Julkisen palvelun näytön paikka

Nelosen uutiset Sanomataloon

Jaksaminen paranee reilulla meiningillä

Sähköinen moniosaja

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Pääkirjoitus	3
Sähköinen moniosaja	4
Nelosen uutiset muutti Sanomataloon	9
Julkisen palvelun näytönpaikka	10
AV-kääntäjät vaativat kunnon ehtoja	11
Katsoiko silmiin vai ohi?	12
Kemin evakot	13
Det nordisa samarbetet ska stärkas	14
Hur samarbete österut?	15
Ikimuistoinen Rooma	16
Jaksaminen paranee reilulla meinigillä	18
Kylmää kyytiä kuvaajille	20
Miten jaksat paremmin, kas siinä pulma	21
Luottikset esittelyssä	22
RTTL valitsi hallituksen	24
Journalismin päivät	25
Apurahoja	26
Arkkiiviisu	22

Hyvää Joulua!

Päätoimittaja: Tapio Räihä
Toimitus: Pirjo Munck
Taitto: Leena Luotio
Kannen kuva: Seppo Sarkkinen
Paino: Edita, Helsinki

ISSN 1459-9651 (painettu)
 ISSN 1459-966X (verkkolehti)

Toimituskunta:
 Leena Mattila, pj.
 Jari Aula
 Linus Lång
 Riikka Kaihovaara
 Ani Malmi
 Jukka-Pekka Nyrhinen
 Kari Romppainen
 Jouni Sipilä

Julkaisija:
 Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry
 Uutiskatu 2, 00240 Helsinki
 PL 76, 00024 Yleisradio
 puh. (09) 1480 3382, 040 519 5344
 rttl@yle.fi

Juttuehdotukset, kommentit ja muut viestit ovat tervetulleita.
 Lähetä juttusi sähköpostilla osoitteeseen pirjo.munck@yle.fi.

Seuraava Arkki ilmestyy kesäkuussa 2013.

Yhtenäiset työehdot

RTTL:n jäseniä koskevia, Suomen Journalistiliiton neuvottelemia työehtosopimuksia on kaikkiaan yhdeksän. Niistä kaikista neuvotellaan ensi vuonna. Ensimmäisenä neuvottelupöytään tulee Maikkarin sopimus, joka päättyy helmikuussa. Työehtojen sopiminen ei koskaan ole tullut helpolla, vaikka vuosilla onkin eroja. Neuvotteluosapuolilla on useimmiten täysin vastakkaiset näkemykset palkkojen ja työehtojen suunnasta. Jopa tilastot ovat usein osapuolilla erilaiset. Niinpä ensimmäiset neuvotteluviikot usein tuhlautuvat pelkkien perusasioiden kalibrointiin.

Yhdeksän työehtosopimusta tarkoittaa neuvottelujen lisäksi myös moninkertaista valvontatyötä ja koulutusta, verrattuna esimerkiksi lehdistöön, joka noudattaa yhtä tessiä. Sähköpuolella työehdot siis vaihtelevat sen mukaan, minkä sopimuksen piirissä satut olemaan. Tämän ovat huomanneet myös työnantajat, jotka ovat siirtäneet alati kasvavan osan journalistisesta työstä freelancereiden, ulkopuolisten pienten tuotantoyhtiöiden tai työnvuokrausyritysten hoidettavaksi.

Valitettavasti journalistista työtä ei osteta talon ulkopuolelta paremman laadun, vaan pääsääntöisesti halvemman hinnan vuoksi. Kilpailukykyä nostetaan siis työntekijöiden kustannuksella. Vaikka on tärkeää, että journalismia ja sähköistä mediaa tehdään sekä pienissä että isoissa yrityksissä, vakinaisella ja freelancetyövoimalla, on työehtosopimusneuvottelua vaikea hyväksyä.

Sanoman päätös yhdistää Nelosen uutistoimitus Helsingin Sanomien uutistoimitukseen voi olla päänavaaja koko journalistisen alan yhteiselle yleissitovalle työehtosopimukselle. Neuvottelut alkavat ensi vuonna. Silloin pöydälle nousevat erillisten työehtosopimusten yksityiskohdat. Lopputuloksena todennäköisesti on lehdistön ja sähköisen median yhteinen Sanomien työehtosopimus. On kiinnostava nähdä, onko siitä pohjaksi koko alan yhteiselle sopimukselle.

Avoimia kysymyksiä on kuitenkin useita. Haluaako VKL synnyttää Suomen Journalistiliiton kanssa journalistisen alan yhteisen työehtosopimuksen? Onko lehdistön ja sähköisen median työehtosopimusten harmonisointi ylipäänsä mahdollista? Maikkarin siirryttyä vuonna 2012 Viestinnän keskusliiton jäseneksi, ovat kaikki muut työnantajat Yleä lukuun ottamatta samassa työnantajaliitossa. Miten käy Ylelle tässä tilanteessa? Kävi tässä lopulta miten tahansa, tärkeintä on, että kaikilla journalistista työtä tekevillä olisi samat vähimmäistyöehdot.

Tämä on viimeinen pääkirjoitukseni RTTL:n puheenjohtajana. Ilmoitin hyvissä ajoin keväällä 2012, että en ole enää käytettävissä liiton puheenjohtajaksi. Sinetin tämä päätös sai syksyn edustajakokouksessa, jossa RTTL:lle valittiin uusi puheenjohtaja. Nyt oli oikea aika tehdä tilaa uusille ajatuksille ja tekijöille.

Viisi vuotta kestänyt puheenjohtajakauteni on ollut upea matka. Laulun sanoin, päivääkään en vaihtaisi pois. Haluan kiittää teitä kaikkia, koko edunvalvontaketjua tukimiehistä luottamusmiehiin, toimitusosastoista yhdistyksiin ja Journalistiliittoon erinomaisesta yhteistyöstä ja pyyteettömästä yhteiselle asialle omistautumisesta. Samalla toivotan RTTL:n uudelle puheenjohtajalle **Ari-Pekka Sirviölle** paljon onnea vaativassa mutta erittäin kiinnostavassa tehtävässä. Paljon on tehty, mutta valmista ei tule koskaan.

Hyvää ja rauhallista Joulua toivottaen

Tapio Räihä

puheenjohtajan palsta

KUVA Seppo Sarkkinen

RTTL:n puheenjohtajana paljon aikaan saanut **Tapio Riih** saa seuraajakseen vähintään yhtä terhakan ay-miehen. Uudella puheenjohtajalla on kokemusta alalta sekä kuukausipalkkaisena että freelancerina, toimittajana että opettajana.

Vuoden vaihteessa puheenjohtajan saappaisiin astuva **Ari-Pekka Sirviö** on ollut ay-toiminnassa aktiivisesti mukana kolmisentoista vuotta. Aluksi toimituksensa tukimiehenä, ja pian myös ammattiosastonsa johtotehtävissä. RTTL:n hallituksessa hän on istunut viisi vuotta ja ehtinyt myös edustaa sähköistä mediaa Journalistiliiton liittokokouksessa.

Torniolaislähtöinen Ari-Pekka työskentelee Ylen alue-toimituksessa Oulussa. Hän on niin sanottu moniosaaja, joka pystyy hoitamaan lähes kaikkia maakuntatoimituksen tehtäviä. Pääasiassa hän kuitenkin on uutistoimittaja. Radio- ja tv-työn lisäksi Ari-Pekka työskentelee sivutoimisesti media-alan opettajana paikallisessa ammattikorkeakoulussa. Vapaa-aikanaan hän ehtii ammattiyhdistystoiminnan lisäksi harrastaa moottoripyöräilyä, lentopalloa ja sulkapalloa. Jostain aikaa riittää vielä kahdelle pojalle ja rintamamiestalollekin.

Yrittäjävanhempien poika lähti aikoinaan ay-toimintaan mukaan hieman löysin rantein. Miksipä en minäkin voisi yrittää vaikuttaa, hän ajatteli. Hyvin nopeasti kuitenkin asiat veivät miehen mukanaan ja hän löysi ay-väestä toisen perheensä. Vanhempien kanssa A-P kävi kiivaita keskusteluita työelämän realiteeteista. Vanhemmat edustivat täysin päinvastaista ajattelua kuin Ari-Pekka itse. Vanhempien kanssa käydyissä keskusteluissa lienee juuret sille, että Ari-Pekalta löytyy aina vahvat perustelut periaatteilleen ja mielipiteilleen.

Sähköinen moniosaaja RTTL:n puheenjohtajaksi

TEKSTI Ani Malmi KUVAT Seppo Sarkkinen

PALVELIJA, JOKA SEISOO JOUKKOJENSA EDESSÄ

Ari-Pekka asettui ehdolle RTTL:n puheenjohtajaksi, koska koki tulleen elämässä ja ay-urallaan siihen vaiheeseen, jossa kaipasi uusia haasteita. Takana oli kuusi vuotta YOT:n Alueen osaston puheenjohtajana.

– Olen seurannut RTTL:n toimintaa hyvin läheltä jo pidemmän aikaa ja katsoin, että sopivia haasteita löytyisi juuri sieltä. Tiedossa on uusia, laajempia asiakokonaisuuksia, Ari-Pekka arvioi.

Monipuolisen työtaustansa Ari-Pekka kokee antavan hänelle hyvän pohjan RTTL:n puheenjohtajan tehtäviin. Hän sanoo haluavansa olla avoin ja kuunteleva puheenjohtaja.

– Mielestäni puheenjohtaja on ennen kaikkea oman porukkansa palvelija. Toisaalta on seistävä tarvittaessa ulospäin ylpeänä yhteisten joukkojen edessä. Silloin on unohdettava se nöyryys, joka puheenjohtajalla on oltava omien keskuudessa.

Jo ennen puheenjohtajaksi valintaansa Ari-Pekka oli yhteydessä kaikkiin RTTL:n yhdistyksiin ja sai tärkeää tietoa siitä, mitkä asiat ovat pinnalla missäkin yhdistyksessä tällä hetkellä.

– Aion pitää yllä matalan kynnyksen yhteydenpitoa, jossa pienikään asia ei ole liian pieni kerrottavaksi. Minuun saa ottaa yhteyttä ja otan myös itse yhteyttä, hän lupaa.

SARKAA RIITTÄÄ KYNNETÄVÄKSI

Media-alalla Ari-Pekkaa ärsyttää tällä hetkellä erityisesti kaupallisten yhtiöiden asenteet työntekijöitään kohtaan. Hänen mielestään näyttää yhä vahvemmin siltä, että työntekijä on osakeyhtiöille vain pakollinen paha ja kiusallinen menoerä. Työnantajat haluavat välttää normaalin työsuhteen vastuut ja poimivat vain rusinat pullasta esimerkiksi painostamalla freelancereita yrittäjiksi. Kyseessä on Ari-Pekan mielestä vääränlainen jousto, jossa vain työntekijät joustavat ja työnantajat eivät jousta lainkaan.

– Työnantajat on saatava ymmärtämään se, että laadukasta journalismia ei synny työntekijöitä kyykyttämällä. Varsinkin media-alalla työntekijät ovat yhtiöiden tärkein voimavara. Ei ole liikaa vaadittu, että meitä työntekijöitä kohdellaan asiallisesti ja kunnioittavasti, RTTL:n uusi puheenjohtaja sanoo.

Media-alan yt-neuvottelut ovatkin A-P:n mielestä yksi tärkeimmistä asioista, joita hänen puheenjohtajana tulee seuraamaan tarkalla silmällä. Toinen tärkeä asia hänen mielestään on alan kokonaisuus. Yhä enemmän töitä tehdään radiotakin nopeatemposemmissa internetissä, joten on tärkeää tarkkailla myös sen vaikutusta työehtoihin, palkkoihin, työvoimatarpeeseen ja työssä jaksamiseen.

PALJON HYVÄÄKIN LÖYDETTÄVISSÄ

Työntekijöitä kohtaan tiukentuvien asenteiden keskellä Ari-Pekka löytää alaltamme paljon hyväkin asioita. Kaupalliset sähköisen median yhtiöt ovat kaikesta huolimatta suhteellisen hyvässä kunnossa, minkä hän tietysti toivoisi näkyvän paremmin myös työntekijöiden suuntaan.

Ylen rahoitusratkaisu toi yhtiöön tietyn varmuuden työn jatkumisesta. Se takaa töitä jatkossa paremmin myös freelancereille ja indieyhtiöille.

–Ylen tilanteen rauhoittuminen vaikuttaa positiivisesti koko media-alaan, vaikka ei Yle vielä voi rahoituksellaan juhliä, Ari-Pekka Sirviö sanoo.

Positiivisena asiana hän näkee myös alan kehityksen. Vaikka teknisen työn lisääntyminen kasvattaa paineisuutta ja stressiä, tuo se työhön myös monipuolisuutta ja vaihtelua.

– Tärkeätä on nyt kuitenkin se, että työstä ja monipuolisuudesta saadaan siitä kuuluva korvaus ja työssä jaksamisesta huolehditaan, Ari-Pekka sanoo.

Media-alan koulutuksen tasoa Sirviö pitää korkeatasoisena. Opetushenkilöstölle alan koulutuspaikkojen vähentäminen ei ole ollut helppoa, mutta Ari-Pekan mielestä suuntaus on ollut juuri oikea.

– Päätös on ollut viisas, sillä alalle ei kannata kouluttaa enempää työttömiä.

MEDIA-ALAN YHTEISTYÖTÄ TIIVISTETTÄVÄ

Perinteinen printtimedia ei ole enää pelkkää lehden tekemistä, eikä radioon enää tehdä vain 30 sekunnin sähköitä. Lehtimiehet tekevät tv-juttuja ja radioväki kirjoittaa pitkiä artikkeleita internettiin. Alan työntekijät lähestyvät ammattikuviltaan toisiaan koko ajan ja sen vuoksi RTTL:n uuden puheenjohtajan Ari-Pekka Sirviön mielestä on erittäin tärkeää, että yhteyksiä pidetään koko ajan yllä myös printtimediaan päin.

– Lisäksi uskon siihen, että yhdessä olemme vahvempia, huolimatta siitä, teemmekö sähköistä vai printtiä. Meillä on koko ajan enemmän yhteisiä asioita, Ari-Pekka sanoo. Hän aikoo jatkaa edellisten puheenjohtajien tavoin sillanrakennusta kaikkien SJL:n osapuolten välillä.

Nelosen uutistoimituksen siirtyminen Sanomien yhteyteen luo A-P:n mielestä mielenkiintoisen tilanteen, jota kannattaa yrittää hyödyntää koko alaa kattavaan työehtosopimuksen aikaansaamiseksi. Journalistiliitto on käynyt kuulostelemassa kokemuksia

Ruotsista, jossa on journalistien kattava yleissopimus ja sen alla pienempiä sopimuksia.

– Asia on ainakin selvittämisen arvoinen. Uskon, että se parantaisi työntekijöiden asemaa ja selkeyttäisi koko alan ilmapiiriä ja toimintatapoja, Ari-Pekka Sirviö arvioi.

Kuvatuottaja Matti Saarivuori ja toimittaja Faye Lawson tutkivat uutta editointihjelmaa.

Suuri muutto on takana. Ensimmäinen Nelosen uutisten lähetys lähetettiin uudesta Sanomatalon studiosta maanantaina 3.12.2012. Nelosen journalistit siirtyvät 1.1.2013 alkaen Helsingin Sanomien työntekijöiksi vanhoina työntekijöinä. Lähetys pysyy Nelosen uutisina, mutta työnantaja muuttuu Sanoma Entertainmentista Sanoma Newsiksi.

Olemme neuvotelleet tulevasta Nelosen journalistien työehdoista pitkin syksyä, mutta vielä ei ole ihan valmista. Tarkoituksena on, että kaikki Helsingin Sanomien työntekijät – tekivät he sitten televisiota tai lehteä – noudattavat samoja työehtoja. Haussa on työehtosopimus, joka kattaa kaiken tekemisen, oli välineenä mikä tahansa media. Nelosen journalistit ovat tähän asti noudattaneet omaa neljä sivua pitkää työehtosopimustaan, mutta kunhan nimet saadaan uusiin papereihin, tulemme televisionkin puolella noudattamaan lehdistön työehtosopimusta.

Ensi alkuun on tekeillä 1.1.–30.4.2013 voimassa oleva paikallinen sopimus, joka kattaa koko Helsingin Sanomien toimituksen. Vapusta lähtien myös Nelosen uutisten tekijöiden on tarkoitus olla lehdistön työehtosopimuksen soveltamisalan piirissä. Lehdistön työehtosopimus vaatii tätä varten joitain lisäyksiä televisiotoimintaa varten, mutta Journalistiliiton mukaan se ei ole este.

Suurin muutos Nelosen uutisten työntekijöille tulee olemaan työajan lyheneminen 40 viikkotunnista 37,5 viikkotuntiin. Tämän lisäksi kokonaispalkka, johon tällä hetkellä sisältyy 1,5 sunnuntaita kuukaudessa, puretaan. Tällä hetkellä Neloslaisilla ei ole iltai-, yö- tai muita haittatyökorvauksia, mutta mikäli lehdistön työehtosopimukseen siirrytään, aletaan myös niitä maksaa Neloslaisille. Työnantaja on antanut palkkatakauun, jonka mukaan kenenkään ansiotulot eivät näiden muutoksien johdosta putoa.

Nelosen työehtosopimuksen piirissä ovat tällä hetkellä myös Sanoma Entertainmentin radioiden eli Radio Rockin ja Radio Aallon journalistit. Kesällä tehtyjen yrityskauppojen seurauksena myös Radio SuomiPOP, Groove FM sekä Metro FM ovat nykyään Sanoma Entertainmentin omistuksessa, jotka oman käsitykseni mukaan eivät noudata tällä hetkellä mitään työehtosopimusta. Kun Nelosen työehtosopimus päättyy vappuna, tulee miettiä myös tulisiko kaikki

PÄIVÄMÄÄRÄ: 4.12.2012		
B	JINGLE	18T ALKIJINGLE NEWS
	OTSIKKO	KATAINEN SUOMEN TALOUS
	OTSIKKO	LASTENSUOJELU
	OTSIKKO	APUNEN KOULUKIRJAT
	OTSIKKO	FINLANDIA-PALKINTO
		BUMPER
	TUNNUS	18T TUNNUS NEWS
	PARIJUO	KATAINEN SUOMEN TALOUS
	JUT	KATAINEN SUOMEN TALOUS

TEKSTI JA KUVAT Tomi Peurakoski, Nelosen uutisten luottamusmies

Nelosen uutiset muutti Sanomataloon

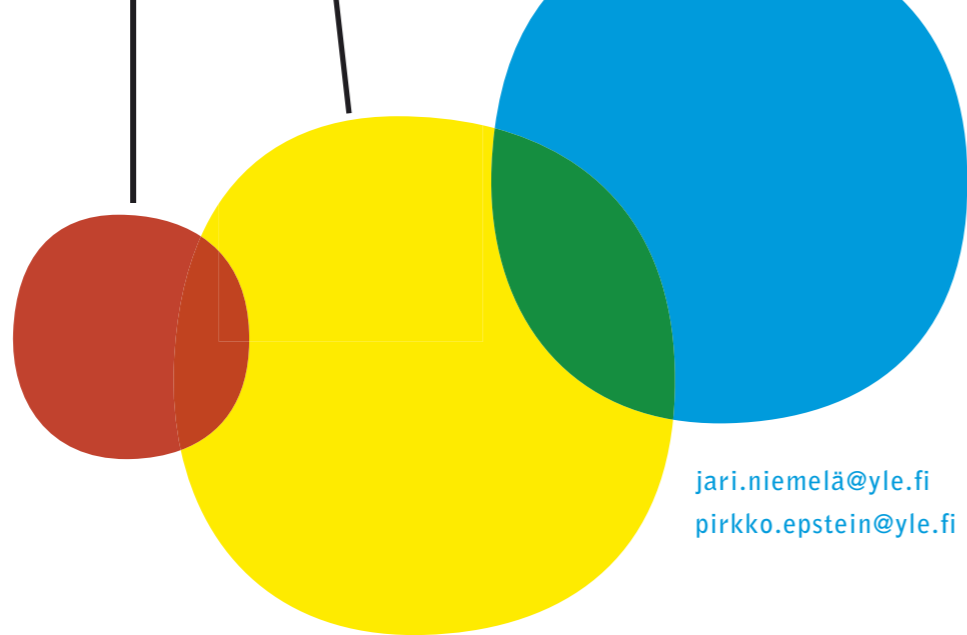
Uutisankkurit Marco Bjurström ja Mikko Hirvonen Sanomatalon uutisstudioissa

viisi radiokanavaa saada tämän saman työehtosopimuksen piiriin, jota Nelosen uutisissa ja Helsingin Sanomissa noudatetaan. Asian puolesta puhuu myös se, että kaikki radiot ja muut Neloslaiset muuttavat Sanomataloon ensi syksynä. Pidän itse tärkeänä sitä, että samassa talossa noudatetaan yksiä työehtoja, eivätkä ehdot ja edut riipu siitä teetkö lehteä, radiota tai televisiota.

Ehkä Sanomatalolla juuri mietittävät työehdot ovat ensimmäinen askel koko mediakentän yhteiselle Journalistitessille.

Kuvaaja-editoija Janne Järvinen ja uusi objektiivi

jari.niemela@yle.fi
pirkko.epstein@yle.fi

Jari Niemelä, YOT:n puheenjohtaja
Pike Epstein YOT:n pääluottis

Julkisen palvelun näytönpaikka

Mediatehtiöissä on meneillään toimintaympäristön nopea, digitaalinen murros. Se on johtanut mainostajia kiinnostavaan klikkausten laskemiseen. Kilpailua käydään siitä kenellä ovat houkuttelevimmat uutisotsikot. Television puolelle on tullut uusia mainosrahoitteisia, vapaasti katsottavia ja nopeasti suosiota kasvattaneita kanavia kuten Ava tai Fox. TV-kanavien yleisöt pirstaloituvat entisestäänkin. Mainosmarkkinoiden muutosvauhdilla on myös seurauksensa: yt-neuvotteluita seuranneet irtisanomiset ovat ajaneet satoja journalisteja työttömiksi.

Mahtiaan kasvattava vaikuttaja alalla on sosiaalinen media. Somessa annetut suositukset ohjailevat ihmisiä siinä, mitä verkossa julkaistua tietoa luetaan tai haetaan. Blogit ja keskustelupalstat vievät osansa mediatilasta vaikka ne eivät useimmiten ole journalismia ollenkaan. Netti on sekoittanut printtimedian ja sähköisen puolen perinteisen raja-aidan. Nyt lillutaan veteen piirretyn viivan väreilyssä, eikä tätä viivaa edes yritetä ankkuroida kiinni.

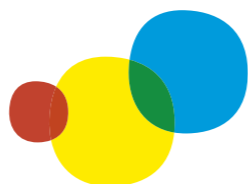
Ylekin on uudistamassa parhaillaan online-toimitustaan ja hakee uudenlaista oivallusta ja innovaatiota verkkotyöhön. Tiedon kaivaminen data- eli tietokantajournalismin keinoin

lisääntyy, sosiaalinen media on monin tavoin arkipäivää juttujen ja ohjelmien teossa. Muun muassa Yle Uutiset – Aamu-TV – hakee yleisökontaktia Facebookissa. On muotia hakea yleisövuorovaikutusta, mutta toisaalta tärkeämpää olisi ehkä, että toimitukset ja toimittajat olisivat mukana keskustelemassa toimittamistaan uutisista ja ilmiöistä ja parhaimmillaan syventämässä tietoa. Sosiaalisessa mediassa kyllä osataan jo kritisoida tiedonvälitystä.

Kiinnostavuudesta on tullut toimintaa ohjaava mittari ja kaupallisen tiedonvälityksen ansaintalogiikan muutos vaikuttaa alan työpaikkoihin. Jos oikeasti halutaan edelleen tehdä uutisia, eivät uutiskriteerit kai voi jäädä kepeän kiinnostavuuden jalkoihin?

Nykyisen kaltaisessa murrosvaiheessa koko alan pitää kaikesta huolimatta pitää kiinni journalismista. Vain laadukasta journalismia tarjoamalla tiedonvälitys pysyy mukana kehityksessä myös jatkossa. Yleisön on voitava luottaa tiedonvälitykseen. Ylellä on nyt rahoituspuolelta muuttamisen kautta erityisen suuri vastuu säilyttää journalisminsa korkealla tasolla. Journalistinen laatu ei voi olla kiinni ainoastaan hetkellisestä kiinnostavuudesta.

Hyvää jouluaikaa vuodenvaihdetta odotellessa!

Av-kääntäjät vaativat yleissitovaa työehtosopimusta ja kunnollista palkkaa

MTV:n käännöstoiminnan ulkoistaminen BTI International Oy:lle lokakuun alussa synnytti myllerryksen av-kääntäjien keskuudessa. Yli 100 kääntäjää irtisanoutui yhtiön palveluksesta liikkeenluovutuksen jälkeen, koska odotettavissa oli työehtojen merkittävä huonontuminen.

Päätoimisia av-kääntäjiä on Suomessa noin 350. ”Joka neljännen alan työntekijän irtisanoutuminen työstään on jotain aivan poikkeuksellista suomalaisilla työmarkkinoilla”, sanoo Akavan Erityisalojen työmarkkinalakimies Kari Eskola Journalistiliiton verkkosivujen haastattelussa.

Journalistiliitto ja Akavan Erityisalat asettivat 20.11. Broadcast Text International (BTI) Oy:n ylityökieltoon ja hakusaartoon. Tytär-yhtiö BTI International Oy on hakusaarrossa. Ylityökieltoon ja hakusaartoon liitot päätyivät todettuaan, että liittojen ja BTI:n näkemykset työehdoista jäivät kauas toisistaan.

Hakusaarrossa liittojen jäseniä kehoitetaan olemaan hakematta BTI:n ja sen tytäryhtiön palvelukseen. Ylityökiellolla halutaan estää ylityön teettäminen, jolla on jo korvattu tytäryhtiöstä irtisanoutuneiden kääntäjien työtä.

Ylen ja av-käännöstoimistojen kääntäjät ovat osoittaneet tuken- sa BTI:stä irtisanoutuneille. Av-kääntäjien yhteisenä toiveena on yleissitovan työehtosopimuksen saaminen alalle. Av-käännöstoimistojen työehtosopimuksen on allekirjoittanut tähän mennessä vain käännöstoimisto Pre-Text. Sopimuksen ehdot pohjautuvat Ylessä ja MTV:ssä kymmeniä vuosia käytössä olleeseen Yhtyneet-sopimukseen.

Alan yhteisen työehtosopimuksen saavuttamiseksi Journalistiliitto ja Akavan Erityisalat aloittivat keskustelut käännöstoimisto SDI Median kanssa joulukuun alussa. Aloite keskusteluista tehtiin sen jälkeen, kun tapaamiset BTI:n kanssa eivät johtaneet neuvotteluihin. Tapaamisia SDI Median kanssa jatkettiin joulunalusviikolla.

Radio- ja televisiotoimittajien liiton syysedustajakokous 24.11. otti kantaa av-kääntäjien puolesta. RTTL tukee av-kääntäjien työtaistelua kunnollisten työehtojen, kohtuullisen palkkauksen ja tekijänoikeudet turvaavan yleissitovan työehtosopimuksen aikaansaamiseksi. RTTL katsoo, että av-kääntäminen on erityisosaamista, josta maksettavan korvauksen täytyy vastata työn vaatavuutta.

Hakusaarto ja ylityökielto jatkuivat Liiton Arkin mennessä painoon. Itsenäisyyspäivän jälkeen BTI International Oy haki uutta työvoimaa työvoimahallinnon MOL-palvelun kautta. Journalistiliitto on reklamoinut asiasta MOL-palveluun ja työ- ja elinkeinoministeriöön.

Lisätietoja: www.journalistiliitto.fi ja www.av-kaantajat.fi

Arvi Lind ja monet muut tunnetut suomalaiset peräänkuuluttavat laadukkaita käännöksiä. Katso Rosa Aaltosen videot Televisiökäännöksillä on väliä, osat 1 ja 2

<http://www.av-kaantajat.fi/> tai <http://www.youtube.com/watch?v=1k5FTiWJcEI> ja <http://www.youtube.com/>

kari.pyrhone@mtv3.fi

MTV:n Ohjelmatyöntekijät MOT ry, puheenjohtaja
pääluottamusmies vuoden 2013 alusta

KUVA Mikael Mattila

Yt-neuvottelujen olennainen kysymys: Katsotko silmiin vai ohi?

Kävin läpi nurkkiani työpaikallani, vaihdoin työpöytää ja ensi vuoden alusta pitäisi vaihtaa MOTin hommiakin – pj:n tehtävistä pääluottamusmieheksi.

Ja mitä tuli nurkista vastaan? Mukavia, mutta myös julmia muistoja – muiden muassa nippu Arkki-lehtiä 2000-luvun alusta alkaen. Olin kirjoittanut kaikenlaista, mutta oikeastaan yhdenlaista. Synkkiä vuodatuksia miltei vuodesta toiseen. Maikkarissa käytiin rankat yt:t vuonna 2001 Alma-Median omistuksessa sekä 2005 heti pian kun Bonnier oli meidät ostanut.

Siis ei mitään uutta elokehässä. Lumivaippaan päättäneenä syksynä kävin kolmannet yt:t kymmenisen vuotta kestäneen ay-urani aikana. Kuulkaas, enää ei jaksa ruikuttaa. Vanhetessa sitä tasoituu ja yrittää miettiä, olisiko tässä maailmassa jotain hyvääkin. Että mitä olemme saavuttaneet ja mistä selvinneet. Ja että millä metodeilla pitäisi mennä eteenpäin työnantajan kanssa neuvottelupöydässä, jotta työtä ja leipää riittäisi – eikä tulisi kusetetuksi.

En pysty suhtautumaan yt-neuvotteluihin viileästi ”pelkkinä” neuvotteluina. Prosessi on psykofyysinen kokemus, jossa pitää katsoa ihmisiä silmiin ja silmistä sisään ja miettiä, mitä tuo oikeasti miettii. Työnantajalta pitää kysyä paljon enemmän kuin virallisten neuvottelujen liturgiaan kuuluu. Teatteriin ei pidä lähteä näyttelijäksi, vaan pitää elää todellisuudessa, siis epäillä kaikkea. Jos lopputulos olisi tällaisen kuuden viikon väännön ja tenttaamisen jälkeen huono, se olisi silti oikea lopputulos. Kaikkea emme voi pelastaa – ja tämä sanottiin jäsenille suoraan, vaikka tulos ei ollutkaan huono.

Maikkarissa monet pomot, paria lukuun ottamatta, olivat valmiita neuvottelemaan (ts. ”taustakeskusteluihin”, kuten asian esitimme) myös virallisen yt-pöydän ulkopuolella. Mitä enemmän pääsimme muodollisista kaavoista ulos, sitä enemmän ymmärsimme toisiamme.

Vaikka muutama jäsenemme irtisanottiin ja moni otti lähtöpaketin, uskallan sanoa, että selvisimme yt:stä niin, että voimme seistä lopputuloksen takana, edessä ja vierellä. Emme selittele emmekä häpeile. Irtisanomisista emme hyväksy, asia on kirjattu. Selkeitä perusteita työn vähenemiselle ei löytynyt.

Yksi tärkeimpiä seurauksia yt-neuvotteluissa oli tämä: Työnantajalle tuli entistä selvemmäksi se, että meitä ei kyykytetä eikä korvasta kiikuteta. Ja yhtä tärkeää oli se, että neuvottelut käytiin asiallisesti, ovia paukuttelematta. Meille jäi avoimet ja toimivat keskusteluvälit firman johtoon yt-neuvottelujen jälkeen, vaikka eri puolilla pöytää istutaankin. Tämä on aivan olennaisen tärkeää, kun Maikkari yrittää nyt nousta taantuman alhosta. Vuosi 2013 voidaan vielä panikoimatta seurata, paranevatko markkinat. Vuosi 2014 on sitten suuri arvoitus. ”Säästämällä ei tilannetta pelasteta”, totesi eräs arvostamani pomo.

Lausun suuret kiitokset erinomaisille neuvottelijakollegoilleni, työsuojeluvaltuutettu **Lea Ollikaiselle** ja tänä vuonna pääluottamusmiehen toimensa lopettavalle **Reijo Nykäselle**. Me kävimme yt-neuvottelut MOTin puolesta saumattomalla yhteistyöllä. Keskimme viikkojen paineet, emmekä riidelleet kertaakaan! Ja kiitos myös SJL:n **Petri ”Batman” Savolaiselle**. Hänen asiantuntemuksensa tiedetään laajalti.

Työ jatkuu ensi vuonna, muiden muassa kääntäjien asiaa seuraamme. Edessä ovat pian tes-neuvottelut, jossa kääntäjien kysymys voi vielä tulla vastaan. No neuvottelutreeniä on ainakin saatu.

Rauhaisaa joulua ja uskoa uuteen vuoteen!

VIIME VUODENVAIHTEESSA, palattuani pitkähköltä sairauslomaltani, kävin läpi kertyneitä sähköpostejani. Eräs otsikko suorastaan hyppäsi silmille: ”Kemin raportti, kosteusvauriot... nyt tarvitaan sisäilmatutkimus!!!” Saatteessa sanottiin Yle Perämeren tilojen mädäntyvän ja ihmisten oireilleen jo vuosia. Mukana seurasi tutkimus, joka osoitti kiinteistön kärsineen vakavia kosteusvaurioita; kauttaaltaan märkiä seinä, villoista valuvaa vettä, epätiiviyttä ulkopintoja. Työsuojeluvaltuutettua pyydettiin apuun ja vaadittiin oikeutetusti sisäilmatutkimusta.

Kävin läpi sinällään perusteellista tutkimusta. Maalikkoon ihmetytti lausahdus: ”Rakenteista otettiin yhteensä 13 materiaalinäytettä. Vauriokohdista otettuja materiaalinäytteitä ei kasvatettu mikrobilaboratoriossa tilaajan toivomuksesta. Tutkija ja tilaaja eivät nähneet tarvetta näytteiden mikrobianalyysointiin sillä vauriot olivat selkeästi havaittavissa ilman laboratorioanalyysiäkin.”

Johtopäätöksissä haluttiin osoittaa asioiden johtuvan monesta syystä. Nämä seikat olivat saaneet henkilöstön epäluuloisiksi. Tuli tunne, että kiinteistön omistaja (Sponda Oy + ulkomainen sijoitusyhtiö) halusi pelata aikaa ja ehkä paeta vastuuta. Toimiin ei tunnuttu ryhtyvän riittävän ripeästi. Olin henkilöstön kanssa samaa mieltä.

Ensiapuna toimitilaan luotiin ylipaine lentokoneen tavoin, ikkunat tiivistettiin ja ruuvattiin umpeen. Näin homeet eivät tulisi sisätiloihin. Elettiin aikamoisessa umpiossa. Myös sisäilmatutkimus tehtiin, ja saatujen tulosten perusteella muutettiin evakkoon Pohjolan Sanomien tiloihin parin sadan metrin päähän. Ainoastaan lähetys ja tv-editointi hoidettiin vanhoissa Torikadun tiloissa. Nämä toimet olisivat väliaikaisratkaisu. Omistaja ei todellakaan kiirehtinyt korjaustoiminnassa. Eikä home pysynyt työtilojen ulkopuolella. Pientä vipinää sentään saatiin, kun tuli pelko vuokratulojen menetyksestä. Lähinnä epämääräisiä maalailuja tulevasta toimenpiteistä, vähemmän konkretiaa.

Vihdoin ja viimein elokuussa 2012 Ylessä saatiin aikaan päätös, että Torikadulle ei palata. Toiminta jatkuisi Pohjolan Sanomien tiloissa ja samalla haettaisiin uutta pysyvää toimitilaa. Myöhemmin syksyllä jäljellä oli kaksi vaihtoehtoa: Digipolis, vuonna 2003 rakennettu kiinteistö kolmen kilometrin päässä Kemin keskustasta ja Valtakadulla sijaitseva työväentalo 40-luvulta. Valtakatu tuntui olevan työnantajan suosikki, mutta kellarin haju kiinteistössä epäilytti työntekijöitä. Kun myös Pohjolan Sanomien tiloissa oli ilmennyt kosteusongelmia, väki oli ihmeissään: ”Nyt riitti, haluamme varmuudella homeettomiin tiloihin”. Ja taas sai työsuojeluvaltuutettu postia. Kun ajatuksen taakse saatiin riittävän vaikutusvaltainen tukija (työsuojelupäällikkö), teki Yle yksimielisen päätöksen siirtyä Digipoliksi keuhkoihin 2013 aikana. Hyvä niin, sillä Kemin työntekijät ovat kärsineet tarpeeksi.

Perämeren toimittaja Karoliina Haapakoski haastattelee Kemin kaupunginjohtaja Tero Nissistä. Paikkana väistötilojen ainoa rauhallisempi paikka eli sauna.

Kemin evakot

Tarina ei vielä ole ohi. Epämukavat työolot jatkuvat huh-tikuulle asti, jolloin muutto tapahtuu. Toisaalta tieto tulevasta muutosta on parempi kuin roikkua löysässä hirressä epätietoisena. Myös uusissa tiloissa on tehtävä tarpeelliset toimenpiteet melun ja sisäilman suhteen. Ergonomiaa unohtamatta. Torikatua hiukan pienemmät toimitilat vaativat sopeuttamistoimia, TYPiä. Henkilöstö onkin saanut vaikuttaa tuleviin tiloihinsa. Aktiivisen palautteen myötä piirustuksiin on saatu konkreettisia parannuksia kalusteiden ja seinien sijoitteluun. On todella mielenkiintoista nähdä, millaiset tiloista loppujen lopuksi tulee. Jälleen kerran saimme havaita, että henkilöstöä kannattaa kuunnella.

Tarinan opetus lienee, että kosteusvaurioihin on suhtauduttava vakavasti ja varhaiset toimenpiteet säästävät kustannuksia. Ilmeisesti omistajatkin oppivat jotain. Yle Kokkolan vuokratiloissa havaittuihin kosteusepäilyihin tartuttiin välittömästi ja selvittiin pienin kustannuksin. Muuallakin aluetoimittajissa on ollut vaikeuksia ilman ja kosteuden suhteen, mutta seuraukset eivät ole olleet yhtä dramaattisia. Älkäämme unohtako myös Ylen omia kiinteistöjä Vaasassa, Kuopiossa ja Inarissa. Niiden hoitovastuu on Ylellä itsellään.

Toivotan voimaa ja jaksamista erityisesti herkimmille kosteusoireista kärsiville. Kyllä se kevätkin vielä koittaa ja aurinko paistaa Yle Perämereenkin.

Kari Romppainen, työsuojeluvaltuutettu,
Tampere ja muu Suomi

kari.romppainen@yle.fi

TEXT Eva Pursiainen, Linus Lång ILLUSTRATION: Sebastian Dahlström

Banden mellan fackföreningarna på Yle, SR, SVT, NRK och DR är starka. Många av problemen och frågeställningarna är gemensamma för public service-bolagen. Därför vill samtliga ordförande för de nordiska public service-bolagens fackföreningar träffas oftare.

Det nordiska

samarbetet ska stärkas

I SLUTET AV AUGUSTI MÖTTES de styrande för journalistklubbarna på Sveriges Radio, SVT, norska NRK, danska DR och RPA från Yle för det årliga seminariet, som den här gången ordnades i Helsingfors. Ledordet för träffen var upphovsrätt.

Samarbetet mellan representanterna för de nordiska public service-bolagens programarbetare ser ut att öka. Sedan Helsingforsseminariet har ordförandena träffats i Oslo i medlet av november. Den här utvecklingen välkomnar **Ulrika Hyllert**, ordförande för Journalistklubben vid SR:

– Det ger väldigt mycket att träffas. Bolagen har lite olika förutsättningar och föreningarna är också lite olika men det gör att man kan få nya idéer och nya tankar. Tidigare har vi setts en gång per år vilket har varit för lite. Tanken är nu att vi ses oftare vilket leder till bättre och mer samarbete och utbyte.

– Vi borde nog träffas var fjärde månad, säger **Anne Serlev**, ordförande

för Journalistgruppen på DR.

Behovet att mötas oftare verkar enligt samtliga ordförande vara allt större: Diskussionen om finansiering av public service i Sverige har gått i stå och i Danmark har Journalistgruppen vid DR skarpt tagit avstånd från DR:s personalpolitik i samband med de omstruktureringar och uppsägningar som förekommit.

Vi lever i en värld som blir allt mindre och många av de fenomen som uppstår eller händelser som inträffar sker inte bara i våra enskilda länder, utan ofta i flertalet, säger **Petteri Karttunen** som leder journalisternas fackklubb vid SVT.

–Både goda och dåliga idéer har en tendens att hitta sin väg över landsgränserna, säger också **Hege Fagerheim** från NRKJ. Det är lätt att samarbeta då våra länder har många likheter, inte minst att vi har starka public service-bolag. Samtidigt är de under press och det att flera i samma situation tänker tillsammans på hur vi ska

rusta oss för en ständigt mer konkurrenssatt framtid, är viktigt, fortsätter hon.

Vad pratar ordförandena om då? Det som hittills ständigt dyker upp är praktiska frågor om kollektivavtal och anställningsvillkor, säger RPA:s ordförande **Jari Niemelä**. Gemensamt för alla bolag är också de många övertidstimmar som programarbetarna förutsätts göra.

Skillnaden mellan fackföreningarna i de övriga nordiska länderna och RPA är att de enbart representerar journalister – och så har de velat ha det, säger Niemelä. Teknisk personal i exempelvis Sverige och Danmark hör till egna förbund och samarbetet fungerar inte likadant som hos oss på Yle, förklarar han.

Tidigare möten som vi från Yle deltagit i med det så kallade Nordfag-samarbetet intresserar inte längre. Mötena blev massiva, långa och dyra, ungefär 50 personer deltog och det man fick ut av dem motsvarade inte insatsen.

Nu är RPA inte aktivt med i Nordfag-samarbetet, trots att organisationen skulle vilja ha starkare band till den finländska fackrörelsen.

– Då Nordfags representanter besökte Helsingfors i oktober var de övriga inom Yle fungerande fackorganisationernas intresse att träffa dem närmast obefintligt, säger Jari Niemelä.

På RPA:s initiativ är det meningen att få Island med i det nordiska samarbetet. Public service-bolaget på Island, RÚV, är hårt ansatt ekonomiskt. År 2009 blev finansieringen skattefinansierad utan öronmärkning, och budgetanslagen har sedan dess skurits ner årligen. Nästan en fjärdedel av de RÚV-anställda har sagts upp sedan skattefinansieringen infördes.

Alternativen är att vi bjuder in de isländska representanterna till nästa årsmöte i Stockholm, eller att vi alla åker till Reykjavik, spånar Jari Niemelä.

TEXT Linus Lång

Hur samarbete österut?

JOURNALISTERN I RYSSLAND är inte organiserade i oberoende fackförbund av nordisk modell. Vid sidan om språkliga och historiska orsaker är det här säkerligen ett av de viktigaste skälen till att Finlands journalister känner få kolleger i öster. Vill man skapa kontakter är det naturligare att söka andra kanaler än de fackliga.

Finlands svenska publicistförbund gjorde en exkursion till Sankt Petersburg i oktober och besökte bland annat Regional Press Institute, en oberoende medborgarorganisation som verkar i Sankt Petersburg sedan 20 år. Verksamheten består dels i att erbjuda utrymmen för presskonferenser, dels att ordna seminarier för journalister. RPI har blivit något av en nagel i öga för makt-havarna, eftersom organisationen har erbjudit också oppositionella krafter en arena. Organisationen leds av **Anna Sjarogradskaja** som är en sympatisk och livserfaren dam.

RPI finansieras i betydande grad från USA och kan råka illa ut i och med den nya lag om medborgarorganisationer som har antagits i Ryssland. Lagen förutsätter att organisationer som får utländsk finansiering beskriver sig själva som "utländska agenter". Det här är i ryskt språkbruk synonymt med en spionstämpel och Sjarogradskaja sade att RPI kommer att trotsa lagen, vilket kan leda till stora böter.

Sjarogradskaja berättade att de ryska journalistfacken i första hand företräder andra intressen än just journalisternas. Till exempel består styrelsen inom Sankt

Petersburgs journalistförbund till två tredjedelar representanter för arbetsgivar sidan - direktörer och chefredaktörer vid mediebolagen. Då en del av styrelseplatserna dessutom upptas av stadens tjänstemän så är det långt mindre än en tredjedel av ledningen journalister – i journalisternas eget fackförbund!

Publicistgruppen besökte också bland annat redaktionen för www.fontanka.ru som specialiserar sig på regionala nyheter och också ger ut www.fontanka.fi med Finlandsnyheter. Vi diskuterade bland annat varför den omtvistade docenten Johan Bäckmans uttalanden om omhändertagandet av ryska barn har så stor genomslagskraft i ryska medier. Överraskande nog fick vi höra att den allmänna uppfattningen även bland ryska journalister är att Bäckman inte är en trovärdig källa... Ändå citeras han vitt och brett, i synnerhet i gula pressen och det ska ha sin förklaring i att Bäckman är lättillgänglig för intervjuer som han ger på flytande ryska. Våra ryska kolleger pekade också på en oroväckande trend av allt minskande professionalism i den ryska journalistiken.

Det ryska medielandskapet skiljer sig markant från det finländska, och möten mellan journalister från bägge länder kan vara nog så tankeväckande och givande för bägge parter. Förutsättningarna för ett direkt fackligt samarbete lär tyvärr inte vara så bra - men man får hoppas att vi journalister i Finland ändå inte glömmer bort våra kolleger i öster.

TAIDETTA JA IHMISIÄ

Matka Rooman lämpöön toi virkistävän katkon syksyn puurtamiseen. Seura oli hauskaa ja ohjelmaa riitti.

Halusin katsastaa Rooman tuoreen, Zaha Hadidin suunnitteleman nykytaiteenmuseon Maxxin. Rakennus näyttelyineen olikin vaikuttava, ja yllättäen sen julkisivua koristi kumpulalaisen naapurini Kaarina Kaikkosen komea installaatio Kohti tulevaa, jonka hän oli koostanut museon lähikortteleissa asuvien ihmisten lahjoittamista lastenvaatteista.

Matkan virallisen osuuden parasta antia oli todellisen Rooman tuntijan, Liisa Liimataisen tapaaminen. Oli myös mahtavaa päästä Roomassa asuneen ryhmäläisemme Henrika Mercadanten johdolla mitä mainioimpiin ruokapaikkoihin hiukan syrjään tyypillisimmiltä turistireiteiltä.

Matka tarjosi myös etenkin tällaiselle yksin kammiossaan puurtavalle kääntäjälle tilaisuuden päästä puhumaan freekollegojen kanssa nykyisistä epävarmoista työnäkymistä, mikä oli erittäin lohdullista. Erittäin kohtuullinen hinta mahdollisti matkalle lähtemisen kehnommankin työtilanteen aikana, mistä suurkiitos FAOLle.

Suvi Heinonen

KAIKKI ROOMASSA OLI MAHTAVAA

Kaikki Roomassa oli mahtavaa, joten sieltä on vaikea poimia mitään yhtä ainoaa kokemusta, mutta näin jälkikäteen ehkä parhaiten on jäänyt mieleen maaseuturetteki Zagaroloon, Palestrineen ja muille tunnelmallisille pikkupaikoille. Ne olivat tosi hyvää vastapainoa Rooman sinänsä mahtaville monumenteille ja hektisyydelle. Ivano, Terhi, Jennifer ja Claudio olivat upeita ihmisiä. Olisi hienoa, jos tämä seutu saisi enemmän huomiota myös turisteilta ja säilyttäisi silti omaleimaisen luonteensa.

Tommi Lupunen

Syyskuun puolivälissä FAO teki jäsen- ja opintomatkan Roomaan. Ohjelmassa oli niin kulttuuria, viininmaistelua kuin ay-asiakin. Matkalle osallistui 19 faolaista ja Journalistiliiton työehtoasiamies Sari Uusi-Rauva.

Tämä matka Roomaan oli yksi niitä parhaimpia. Ehdimme muutamassa päivässä tutustua päänähtävyyksiin ILMAN tungosta, kuulla uusinta uutta suurlähettiläältä, toimittajilta ja tavallisilta italialaisilta, jutella tärkeistä asioista, nähdä Castelli Romanin satumaisen kauniita vuoristokyliä ja kraatterijärviä sumussa ja syödä taivaallisesti iloisessa, hyvässä porukassa. Matkaan mahtui kaikki se, mitä arvostan eniten Italiassa: kauneus, syvyys ja huolehtivaisuus.

Nina Donner

Joukkomme Vatikaanissa.

Ikimuistoinen Rooma

SUMUA JA ONNEA

Aurinkoinen Rooma oli suloinen kokemus, mutta Colosseumilla jyrähdellyt ukkonen tallentui mieleen ikuisiksi ajoiksi.

Kun riensimme kohti antiikin Rooman ydintä, taivas tummeni. Pian ukkonen tärytteli kaupungin keskustaa. Opas Heidi Huopalainen kiihdytti Colosseumin käytävillä vauhtia ja johdatti meitä antoisalle retkelle halki vuosisatojen. Pakenimme kaatosadetta jykevien muurien suojaan ja ajattelin gladiaattoreita. Heidän aikanaan ukkosen ääntä säestivät leijonien karjahdukset.

Jatkoa seurasi heti seuraavana päivänä. Olimme lähdössä vuoristoretkelle. Isot pisarat piiskasivat junan ikkunoita. Onneksi oppaallamme Ivano Brunolla oli kasa sateenvarjoja kainalossaan. Pikkubusseilla suuntasimme kohti Ivanon ja hänen suomalais-syntyisen vaimonsa Terhin Olive Tree Hill eli Colle Degli Ulivi -bed&breakfastia, jota he pyörittävät Zagarolossa, kauniissa maalaismaisemassa.

Maukkaan aamupalan jälkeen matka jatkui kohti Castel San Pietro Romanoa, Gina Lollobrigidan leffojen näyttämöä. Sieltä näkymä avautuisi laakson yli aina Roomaan asti.

Paitsi että juuri sinä päivänä sumu peitti vuoret.

Jatkoimme kiipeämistä pitkin kiviportaita. Sumuinen elokuvakylä, jonka maisemat olivat säilyneet samoina halki vuosikymmenten oli kuin kiehtova unikuva. Patinoituneet kivirakennukset ja niiden portaille nostetut kukkaruukut, kivet kadut ja vanhanmalliset kätulyhdyt sekoittivat tajun vuosisadasta.

Matka jatkui Palestrinaan, uudelleen löydettyyn antiikin kaupunkiin. Koska sää ei muuttunut ja palelimme yhä, Ivano johdatti meidät lämpimään.

Menimme Berberinien palatsissa sijaitsevaan arkeologiseen kansallismuseoon. Museo oli rakennettu antiikin aikaisen Fortuna Primigenian temppelin päälle. Näimme taidokkaita kiviveistoksia ja ihailimme metallirasioita, joiden kannen päällä kisailivat pienoiseistoksina jumalaisen kauniit pojat. Lumouduimme Niilin tulvista kertovan mosaiikin äärellä.

Ulos tullessamme sumu hälveni ja uskomaton näkymä avautui. Fortunan temppeleli oli rakennettu rinteeseen valtavan laakson reunalle.

Jos aurinko olisi paistanut kaiken aikaa, ennen ajanlaskun alkua tehty mosaiikki olisi kenties jäänyt näkemättä. Niin, Fortuna, tuonne ja sattuman jumalatar!

Aune Waronen

FAO:n jäsenmatkan osallistujien kokemukset koonnut Kirsi Mattila
Kuvat Tiina Madisson ja Aune Waronen.

HISTORIAA JA AIVOJUMPPAA

Historiantuntemus on tärkeää, oli tämän matkan opetus minulle. Jos emme tunne historiaa, emme myöskään pysty käsittämään tämän päivän uutisotsikoita. Eurokriisi ja Euroopan kahtiajako. Berlusconin, Vatikaanin ja mafian valta Italiassa. Kaikki tämä on paremmin ymmärrettävissä, jos osaamme tulkita Euroopan ja Italian historiaa.

Matka oli huikea historianoppitunti. Vajaassa viidessä päivässä saimme tuhtiannoksen mahtavilta oppailtamme. Tein aikamatkan 2000 vuotta taaksepäin.

Hämmästyin miten paljon samanlaista yhteiskunnassamme on, nyt ja 2000 vuotta sitten. Rooma oli miljoonakaupunki silloin ja on sitä taas tänä päivänä. Ihmismääriä pitää ruokkia, kuljettaa ja viihdyttää nyt, ihan niin kuin silloinkin.

Myös erilaiset kulttuurierot mietityttivät matkan aikana. Monet asiat kulttuurieroissa selittyvät historiaa lukemalla. Ehkä ymmärän nyt pikkuisen paremmin, miksi italialaiset äänestivät, ja jotkut vieläkin äänestävät Berlusconia.

Sananvapaus, demokratia ja toimiva yhteiskunta. – Kyllä nämä asiat Suomessakin paremmin voisivat toimia. Ja joissakin asioissa meillä on paljonkin opittavaa italialaisilta. Kuten yritysten ja brändien luomisessa.

Ajatukseni liikkuvat sinne tänne matkan aikana ja keskustelut olivat mahtavia. Yllätyksekseni huomasin myös, että aivot toimivat jotenkin paremmin nyt kotona, kaikkien näiden elämyksien jälkeen. Kävin innolla kiinni uusiin työtehtäviin ja todellakin huomasin hyötyneni tästä aivojumppamatkasta.

Ingrid Svanfeldt

Matkanjärjestäjänä toimi Henrika Mercadante, jolla on omanimikkobussi Roomassa.

JAKSAMINEN paranee reilulla meiningillä

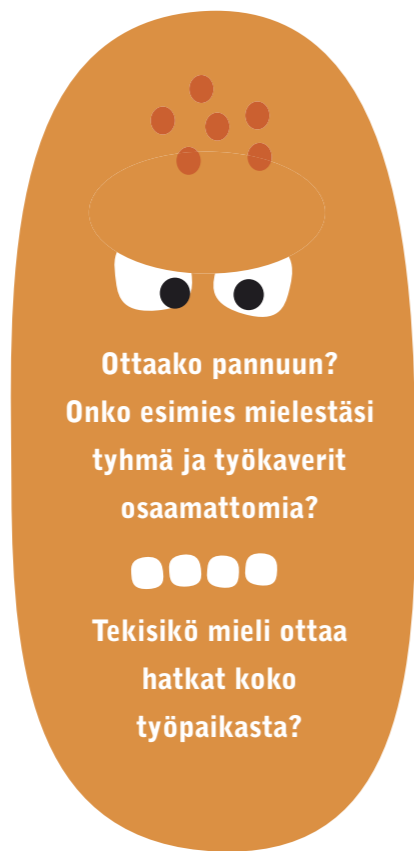
Jos tältä tuntuu, vika on todennäköisesti jossain muualla kuin työkavereissa tai esimiehessä. Syynä voi olla jatkuvat organisaatiomuutokset tai rakenteelliset ongelmat, jotka johtavat työpaineiden kasaantumiseen ja epäselviin vastuusuhteisiin. Huonosti voivassa työyhteisössä sisäinen maailma alkaa velloa ja ihmissuhteet vääristyvät. Ristiriidat johtavat helposti keskinäiseen valtataisteluun: sopiminen muuttuu taisteluksi, jossa lopulta kaikki osapuolet kärsivät.

Pitkittyneet murroskaudet vievät työntekijöiltä mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon, vähentävät heidän työtyytyväisyyttään ja työhön sitoutumistaan. Paineiden lisääntyessä myös sairauspoissaolot lisääntyvät ja epävarmuus tulevaisuudesta kasvaa. Työyhteisöön kohdistuvat emotionaaliset vaatimukset kasvavat ja konflikteista tulee arkipäivää.

Ongelmat purkautuvat vain avoimuutta ja vuorovaikutusta lisäämällä. Tätä mieltä on Työterveyslaitoksen konsultti **Susanna Kalavainen**, joka on toiminut pitkään työyhteisöjen ohjaajana ja perehtynyt erityisesti muutostilanteiden aiheuttamiin konflikteihin ja niiden selvittämiseen. Hänen alansa ovat kulttuuritunteet työpaikalla – mitä ne ovat ja miten niitä voidaan ohjata.

Enemmän respectiä, puolin ja toisin

Työpaikan kulttuuritunteiksi kutsutaan työssä herääviä ja työhön liittyviä tunteita. Ihminen on yhteisöllinen olento ja altis muiden tunteille. Hyvät ja huonot tunteet tarttuvat, halusimme sitä tai emme. Kun ulkoinen tilanne aiheuttaa ärsytyksen, reagoimme sii-

asiasta. Loukkaavaa käytöstä ei tarvitse hyväksyä keneltäkään.

Työpaikan kulttuuritunteita voidaan kehittää tahdonalaisemmiksi, ja tunteiden hallintaa voi harjoitella ja vahvistaa esimerkiksi työnohjauksen avulla. Hyvässä työyhteisössä kunnioitetaan työkaveria, arvostetaan hänen osaamistaan, ollaan avoimia ja rohkeita, tunnetaan myös kiitollisuutta ja nöyryyttä. Kaikkien työntekijöiden mieliteet ovat arvokkaita, kun keskustellaan yhteisistä asioista. Myös nuoret työntekijät kaipaavat enemmän respectiä ja ovat sitä myös valmiita osoittamaan.

Älä uhradu!

Työssä jaksamista heikentää myös työstä aiheutuva stressi, joka voi pitkään jatkueksaan johtaa loppuun palamiseen. Työturvallisuuskeskuksen asiantuntija **Tarja Rätty** on perehtynyt työsstressiin ja sen hallintaan. Stressi tarkoittaa henkistä kuormitusta, psyykkistä kiihtymistilaa, joka saa aikaan elimistössä reaktioita. Stressi aiheuttaa terveysvaaran, jos se on pitkäaikaista, voimakkaan kuormittavaa eikä ihmiselle jää aikaa palautumiseen. Palautuminen on olennaista, jos sitä ei tapahdu, ihminen sairastuu.

Taloustutkimuksen tuoreen selvityksen mukaan yli puolet työssäkävivistä kokee työkuormituksen aiheuttavan haittaa terveydelle ja 40 prosenttia pelkää loppuun palamista. Stressisairaudet uhkaavat eniten niitä, jotka uhrautuvat ja kantavat huolta muiden puolesta, asettavat itselleen liian suuria vaatimuksia ja tavoittelevat täydellisyyttä. Stressin kasvaessa he menettävät tunteen työn hallinnasta ja kokevat tulevai-

suuden epävarmaksi. Tilanne pahenee, jos stressaantunut ei saa esimieheltään riittävästi tukea.

Stressiä vähentää se, että työ on mielekästä, esimiestyö osaavaa ja työnsä saa tehdä hyvin. Stressi voi lisääntyä myös silloin, jos työ ei anna haastetta ja kyvyt ja vaatimustaso eivät kohtaa.

Tarja Rätty vertaa stressin asteita liikennevaloihin. Valot ovat vihreällä, kun työ sujuu kuin tanssi (flow-tila) ja sitä voi jatkaa melkein loputtomiin. Kun unet häiriintyvät työn takia, stressivalot välkkyvät jo keltaisena ja hälyttävät vaarasta. Kun työpainajaiset vaivaavat ja heräilee jatkuvasti aamuyöllä, stressivalot ovat jo punaisella ja on aika painaa nopeasti jarrua. Kysymys on vaarallisista oireista, ja pitkään jatkuessaan tilanne johtaa sairastumiseen

Työnantajan on vaikea havaita tilanteen huononemista, eikä työterveyshuoltokaan aina pysty asioihin puuttumaan. Työyhteisössä asian esiin ottaminen on hankalaa, sillä omat ja toisten tunnereaktiot pelottavat, tilanteeseen ei uskota saatavan muutosta, tai pelätään, että esimiehet leimaa- vat uupumuksen osaamattomuudeksi.

Työuupumusta seuraavaa masennus, joka voi pahimmassa tapauksessa johtaa työkyvyttömyyteen. Olennaista olisi puuttua asiaan jo ennen kuin stressivalot välkkyvät punaisella. Jos työsstressiä ei saa

Jaksamisesta ja kulttuuritun- teista keskusteltiin RTTL:n työelämäseminaarissa 23.11. RTI:n auditoriossa.

millään keinoilla aisoihin eikä tilanne työpaikalla parane, pitää Tarja Rädyn mukaan harkita työpaikan vaihtamista.

Yt-neuvottelut – yksilön ja yhteisön kriisi

Yt-neuvottelut ja irtisanomiset aiheuttavat työyhteisöissä suuria paineita. Syksyn aikana käytiin kaikkia työntekijöitä koskevat yt-neuvottelut MTV:ssä, ja kymmenet työntekijät menettivät työpaikkansa, joko vapaaehtoisten pakettien, eläkejärjestelyjen tai irtisanomisten kautta.

Ihmiset reagoivat yt-neuvottelujen aiheutamaan paineeseen hyvin henkilökohtaisesti. Osa itkee, raivoaa, suree, osa ottaa asiat rauhallisemmin, jotkut eivät näytä reagoivan lainkaan, kertoo neljät yt-neu-

vottelut läpikäynyt MTV:n työsuojeluvai- tuutettu **Leea Ollikainen**.

– Toivon, että erilaisuus sallitaan ja ymmärretään myös se, ettei ihminen välttämättä halua puhua asiasta lainkaan. Kriisi voi purkautua vasta myöhemmin, kun lopputulos on jo selvillä ja varmuus töiden jatkumisesta tiedossa.

Ylen entisen pääluottamusmiehen **Anki Grönbergin** mukaan yt-neuvottelut jättävät jälkeensä kitkaa, joka hiertää työyhteisössä pitkään. Vaikeinta on irtisanotuilla, mutta helppoa ei ole myöskään työyhteisöön jäävillä. Moni vahva ihminen kestää paremmin lähtemisen kuin työpaikalle jäämisen. Ajan myötä haavat kuitenkin paranevat, ja työyhteisö menee eteenpäin.

TOIMIVA JA HYVINVOIVA TYÖYHTEISÖ

Työterveyslaitos/Järvinen

Kylmää kyytiä

KUVAAJILLE

MARRASKUUN ALUSSA ryhmä Ylen mää-
räaikaisia kuvaajia sai kutsun esimiehen-
sä luo. Kuvaajille kerrottiin, että heidän
työpanostaan työntekijöinä ei enää kaiva-
ta ja että osaa päättyivistä sopimuksista
ei uusita. Annettiin ymmärtää, että tule-
vaisuudessa pitäisi perustaa yritys. Osa
kuvaajista oli tyrmistyneitä. Kuka asunto-
velallinen pätkätyöläinen haluaa ostaa tu-
hansien eurojen kameran, jalustan, mikit,
valot, ehkä myös kuvausauton?

Jos kaluston hankkiminen siirtyy yksit-
täisille kuvaajille, myös pääomariiki jää
heille. Jonkinlainen palkkiotaulukko on jo
olemassa, että mitä milläkin kameralla
kuvaavalle yrittäjälle maksetaan. Silti ra-
haa ei välttämättä edes säästy. Tietysti
yrittäjä tekee työtä henkensä kaupalla,
mutta olen nähnyt että myös vakituinen
työsuhde tai kannustinpalkkiot voivat teh-
dä ihmeitä. Kun ihminen sitoutetaan yh-
tiöön esimerkiksi palkkaamalla hänet va-
kituiseksi työntekijäksi, motivaatio työn-
teon nousee huimasti. Entä jos käytettäi-
siin joskus porkkanaa eikä keppiä?

Tavoite on kuulemma luoda Ylen ulkopuo-
lelle ”verkosto toimijoita, joilta voidaan
ostaa työpanosta projektiluontoisesti”.
Itsenäiseksi yrittäjäksi ryhtyminen esitel-
tiin kuvaajille mahdollisuutena, ei uhkana.
On katsokaas kivaa, kun ei tarvitse enää
sitoutua yhteen ohjelmaan. Ei tarvitse si-
toutua? Entä jos kuvaaja haluaa sitoutua?
Entä jos parasta jälkeä syntyy silloin, kun
kuvaaja tuntee ja tietää ohjelman, mihin
hän kuvaa?

Itse en toimittajana halua, että kuvaajat
palkataan projektikohtaisesti. Haluan tun-
tea ihmiset, joiden kanssa työskentelen.
Haluan, että kuvaajat ovat osa toimitus-
ta, kuulevat palautteet ja kehitysideoita.
Moni näistä kuvaajista on ollut läheinen

työtoverini jo vuosia. Olemme oppineet
toistemme persoonallisuudesta ja työ-
kentelytavoista. Varsinkin vaativammissa
kuvaustilanteissa on tärkeää, että kuvaaja
ja toimittaja tietävät, miten toinen toimii.

Myös ohjelmien laatu väistämättä heikke-
nee, jos toimittajat, kuvaajat ja leikkaajat
joutuvat jatkuvasti työskentelemään ihmis-
ten kanssa, jotka eivät ole motivoituneita
juuri kyseisen ohjelman tekemiseen. On
absurdia, että Ylessä kehitellään toinen
toistaan hienompia visioita, strategioita
ja kehitysideoita, jos käytännön kehittä-
mistyöhön ei anneta aikaa ja resursseja.
Kehitystyö tapahtuu aina viime kädessä
ruohonjuuritasolla, ohjelman sisällä, toi-
mittajan, kuvaajan, tuottajan ja toimitus-
sihteerin lyödessä viisaat päät yhteen,
että miten me tämän nyt oikein toteutta-
simme.

Nyt ulkoistettavat kuvaajat ovat työsken-
nelleet pitkään pyörineissä arvostetuissa
tv-ohjelmissa: muun muassa Stradassa,
Kuningaskuluttajassa, MOT:ssä ja Spot-
lightissa. Yksi kuvaajista on työskennellyt
samassa ohjelmassa viisi vuotta. Nämä
kuvaajat ovat niitä, jotka ovat tehneet töitä
kellon ympäri, reissanneet pitkin Suomea
ja maailmaa. He ovat uhratuneet, jous-
taneet ja omistautuneet työnsä. Ja nyt
näille työntekijöille näytetään ovea?

Kun MTV3 kuutisen vuotta sitten päätti ul-
koistaa teknisen henkilökuntansa Blume-
dia Oy:lle, Maikkarin ohjelmatyöntekijät
(MOT) nosti äläkän. Nyt kukaan ei hiisku-
kaan Yleen hiipivästä vastaavasta kehityk-
sestä.

Ay-liikkeen näkökulmasta tilanne on han-
kala: lainmukaiset perusteet vakinaistami-
seen puuttuvat, koska työhistoriassa on
ollut katkoksia. Osa kuvaajista on joutu-

nut olemaan työttömänä kesäisin, koska
työsuhteet on solmittu vain kevääksi tai
syksyksi. Entä kun nykyiset vakituiset ku-
vaajat jäävät eläkkeelle? Palkataanko ti-
lalle ketään vai ostetaanko palvelu ulkoa?
Onko Yleisradiolla enää lainkaan omia
kuvaajia muutaman vuosikymmenen ku-
luttua?

Samanlaisia huhuja ja tietoja tihkuu ympä-
ri taloa. Osa määräaikaisista leikkaajista
roikkuu löysässä hirressä. Osa on jo saa-
nut kuulla, että työsuhde ei jatku vuoden-
vaihteessa. Näidenkin leikkaajien joukos-
sa on tiettyjä ohjelmia pitkään tehneitä
leikkaajia, jotka ovat osallistuneet myös
ohjelman ilmeen luomiseen ja sisällön ke-
hittelyyn.

Ulkoistaminen ei koske vain työntekijöitä,
vaan myös toimitiloja ja tietokonejärjestel-
miä. Seinät myydään ja vuokrataan takai-
sin kovalla hinnalla. Tietokonejärjestelmi-
en ylläpito myydään ja ostetaan takaisin
kovalla hinnalla. Vaikuttaa siltä, kuin koko
Yleisradiota oltaisiin pilkkomassa ja kut-
tistamassa. Pelkään, että Yle ”tekee digi-
tat”, eli myy keskeiset toimintonsa yksityi-
sille yrityksille, jotka voivat sitten rahastaa
taloa niin paljon kuin kehtaavat. Nyt Yle
ostaa esimerkiksi Digitalta jakelupalveluja
kymmenillä miljoonilla euroilla vuodessa.

Kolme vuotta sitten Lauri Kivisen tullessa
toimitusjohtajaksi tehtiin linjaus, että ul-
koa ostamista vähennetään, ja tuotantoja
pyöritetään entistä enemmän yleläisten
omin voimin. Nyt kelkka näyttää käänty-
neen päinvastaiseen suuntaan. En ota
kantaa siihen, pitäisikö tuotantoja tehdä
enemmän Ylen sisällä vai ulkona, mutta
joku johdonmukaisuus olisi syytä säilyt-
tää. Ainakin tarvitaan avointa keskuste-
lua. Mitä tässä talossa oikein tapahtuu?
Miksei tästä puhuta avoimesti?

Miten jaksat paremmin, kas siinä pulma

– jaksamisseminaarissa korvaan tarttunutta

Se stressaa, jos on liikaa töitä. Ja se se vasta stres-
saakin, jos ei ole tarpeeksi töitä, joten aina on syytä
säätää stressitasojaan.

Stressi on ihmiskropalle pelästymisreaktiota vastaava ti-
lanne, adrenaliiniit yms. stressihormonit, syke ja verenpai-
ne pomppaavat kattoon. Jatkuva psyykinen stressi pitää
kropan ”taistelee tai pakene” -valmiudessa ja tähän se
vasta rassaakin ihmisen terveyttä ja hyvinvointia.

Uupumus uhkaa ja verenpainetauti ynnä muut riesat, jos
stressiprässien välissä ei ole riittävästi palautumisaikaa.
Rasituksen jälkeen ihmisen ruoto tarvii lepoa ja
myös pää kaipaa huilaustaukoja.

Pirullinen stressi iskee kimppuun
kuin sika limpuun, jos uhri sattuu
olemaan uhratuvainen ja liian
tunnollinen, sillä tekemättömät
työt ei maailmasta lopu. Aina
joku lykkää omat tekemättö-
mät hommansa uhratujalle,
kun se on entisistä omista ja
muiden töistä selvinnyt. Työn
imu eli flow voi myös viedä
mennessään, vaikka piiskuri
puuttuisi. Jos homma oikein
innostaa, niin siinä menee ajan-
taju, työajat unohtuu ja flow len-
nättää haitallisen stressirajan yli.

Moni ihminen voisi edesauttaa palau-
tumistaan vaikka tempaisemalla nokka-
unet iltapäivällä. Joku fakiiri pystyy rentoutumaan
myös työpäivän aikana esimerkiksi rentoutumisharjoituk-
silla: silmät hetkeksi kiinni ja kuvittele itsesi johonkin
muualle, kivaan oloon ja paikkaan.

Usein työstressi johtuu työtavoista. Niitä löytyy huonos-
ta jopa hiton huonoon saakka. Huonoissa työtavoissa on

kuitenkin yksi hiton hyvä puoli: niitä voi muuttaa ja muu-
tos ei yleensä maksa mitään. Muutostarpeista puhutta-
essa pitää ottaa asiat asioina ja pysyä faktoissa. Aikuis-
ten ihmisten pitää osata erottaa puhutaanko minusta vai
nykyisistä käytännöistä ja työtavoista tms.

Usein isoin ongelma on hiertävien asioiden puheeksi
ottaminen. Omat ja toisten tunnereaktiot pelottavat ja
hydyttävät muutoshalut jo heti alkuunsa. Välillä kandee
kysyä itseltään, mitä tekisin, jos en pelkäisi tarttua ongel-
miin. Tulisiko minusta aloitteellinen työkuvioiden uudis-
taja, joka ottaa rohkeasti härkää sarvista kiinni? Parempi
kerta rutina kuin ainainen kitinä, sillä hoitamat-
tomat ongelmat tuppaavat kasaantumaan
ja seuraukset voivat olla vakavat.

Ja kyllä siellä pomopäässäkin voi-
tais joskus ottaa järki käteen ja
ajatella ensin ja vasta sitten
panna toimeen uudistuksen
uudistuksen uudistuksia.
Suomi tiedetään jo nyt tutki-
tusti nopeimmin organisaati-
oitaaan muuttavaksi maaksi...
Onkohan puolessakaan orga-
nisaatiouudistuksista saatu
aikaan enemmän tulosta kuin
sähläystä ja ärtymystä?

Ylätason keksimät uudistukset
tuppaavat ollemaan irti todellisesta
elämästä, joten tuloksissakaan ei ole
hurraamista. Joku avantgardisti-pomo vois
kokeilla, mitä siitä seuraisi, jos hakisi tietoa todellisis-
ta uudistustarpeista vaikka työntekijöiltä.

Tietoa löytyy myös pomoportaasta alapuolelta, se pitäisi
vain ottaa vastaan. Huonokuuloisten norsujen on aika ve-
täytyä posliinikaupasta.

Yhteistyöterveisin LeenaM

Lisää mutusteltavaa löytyy netistä: sykettatyohon.fi

YOT:N UUDET LUOTTAMUSMIEHET

JYRKI

Jyrki Saarikoski

Yle uutis- ja ajankohtaistoiminta

Olen 54-vuotias (ulkomaan)toimittaja; muuta työkokemusta on toimitussihteerin, juontajan ja kirjeenvaihtajan hommissa. Aloitin 1980-luvun alussa tv-uutisten ulko- ja kotimaantoimituksista ja Ajankohtaisesta kakkosesta. 1990-luvun alkupuoli meni Moskovassa. Kotimaahan palattua kotipesä on ollut A-studiossa.

Pari vuotta sitten ryhdyin A-studion tukihenkilöksi. Ajattelin, että kun en malta olla korottamatta ääntäni esimerkiksi Suviksen tai yläläisten (some-)sanavapauden puolesta, niin miksipä sitä ei voisi saman tien toimia myös ay-liikkeen kautta.

Vaalilauseeni piti kuulua näin: Miksi työntekijäänsä niittää? Kysymys jäi esittämättä kun minut valittiin luottamustehtävään vailla vastaehdokasta. Käytän vaalilauseen nyt. Sen taustalla on ihmetys nykyisen työelämän outouksien, voutouksien ja uuvuttavuuden vuoksi.

Ylessäkin kuormitus kasvaa kun monenlaisia tehtäviä säilytetään yhden ihmisen tehtäväksi ja unohtetaan se, että myös korvauksen pitää kasvaa tehtävien myötä.

Mitä nuorempien (tai yleensä määräraikaiden) työntekijöiden asemaan tulee, niin niskakarvani kohoavat kun kuulen, että joku on joutunut vuosikaudet työskentelemään lyhyillä sopimuksilla.

YHTEYSTIEDOT: puhelin 87-2799, 0405597120, sähköposti jyrki.saarikoski@yle.fi

ANU

Anu Pylkkänen

Yle tuotanto

Valmistuin äänitarkkailijaksi viimeiseltä Yleisradion ammattiopiston järjestämältä kurssilta vuonna 1992. Koulutuksen aikana ehti oppilaitoksen nimikin vaihtua, aloitimme opinnot ammattiopistossa mutta valmistuimme Radioja televisio-instituutista!

Valmistuttuani työskentelin silloisessa radion puhetuotannossa, ulkomaanpalvelussa ja myöhemmin Ylen ykkösen käytökoneissa tunti- ja määräaikaissopimuksilla aina vuoteen 1998 jolloin minut vakinaistettiin. Ehdinpä istua Kuuntelijapalvelussakin töissä ennen sitä.

Musiikki tuotanto oli päätyöni vakinaistamisen alusta lähtien. Ulkotuotannossa olenkin nyt työskennellyt vuodesta 2004 lähtien.

Työtahti kiristyy, väki vanhenee ja uupuu. Siitä syystä olen, vähän kuin vahingossa, opetellut työehtosopimuksen lähes ulkoa.

Soisin näkeväni uutta työvoimaa saamassa oppia vanhoilta konkareilta, jotta kaikkea ei tarvitsisi opetella kantapään kautta. Ja että kollegani lausahdus: "tänne ei palkata uusia työntekijöitä ennen kuin vanhat on käytetty loppuun!" jäisi vain humoristiseksi heitoksi.

YHTEYSTIEDOT: puhelin 040 860 3819, 87-9698, sähköposti anu.pylkkanen@yle.fi

TIMO

Timo Hokkanen

Yle uutistuotanto ja urheilu ja internet

Olen Timo Hokkanen, 38-vuotias espoolainen. Perheeseeni kuuluu puoliso sekä kolme lasta, joista kaksi on kouluikäisiä. Minulla on audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto sekä opintoja musiikkipedagogiikasta. Tällä hetkellä vapaa-aika kuluu lähinnä perheen parissa arkisissa askareissa.

Työni Yleisradiossa aloitin vuonna 2002 uutisten kuvausryhmän äänittäjänä. Muutaman vuoden päästä työt jatkuivat uutisstudioilla äänitarkkailijana ja myöhemmin suunnittelevana äänitarkkailijana. Viimeiset viisi vuotta olen toiminut käyttömestarina uutis- ja ajankohtaistuotannossa. Yksi työtehtävistäni studioilla on huolehtia erilaisten kuvayhteyksien toimivuudesta.

Pidän tulevaa luottamusmieheksi haasteellisena tehtävänä. Muutostilanteita tapahtuu paljon työelämässä ja viestiä pitää välittää työnantajan sekä työntekijöiden välillä. Vuoden alussa alkavat koulutukset tuntuvat mielenkiintoisilta ja oppia tuleviin tehtäviin tarvitaan.

YHTEYSTIEDOT: puhelin 040 6857037, 87-9656, sähköposti timo.hokkanen@yle.fi

kaikkien luottamusmiesten yhteystiedot www/yostry.fi

KUVAT Seppo Sarkkinen

SEBASTIAN

Sebastian Bergholm

Svenska Yle

Jag heter Sebastian Bergholm och har jobbat på Yle i tio år och upplevt allt mellan osäkerhet och trygghet. Fem av åren gick på x3m, de fem senaste på kulturen. Jag bor i Åbo men har jobbat åtminstone några dagar i alla våra svenskspråkiga regioner.

Jag är en stark anhängare av public service, dess samhälleliga roll, och gillar verkligen min arbetsgivare. Det betyder inte att saker inte kunde förbättras.

Jag hoppas att kunna bidra till att göra vår arbetsplats bättre, om det sen handlar om arbetsmängd eller kontraktsfrågor. Jag tror att vägen dit stävas öppenhet och samtal. Solidaritet, respekt för varandra och rättvisa är dygder som åtminstone inte gör tillståndet sämre.

Jag räknar med att mina erfarenheter i bolaget hjälper mig på traven.

HÖR AV ER!

0400 129 555
sebastian.bergholm@yle.fi

KAISA

INGEMO

Ingemo Lindroos

Svenska Yle

Jag heter Ingemo Lindroos och är både inspirerad och lämpligt skraj inför mitt nya uppdrag. Jag jobbar ny nyheter i Helsingfors med att bevaka politik och arbetsmarknad. Jag har en arbetshistoria på Yle som innebär många visstidsavtal på X3M och nyheterna.

Nu har jag lyckligtvis varit fast anställd i sex år och jag vill jobba hårt för fler fasta kontrakt och större trygghet för visstidsanställda. Jag gör mitt bästa för att sätta mig in i alla nya frågor och är inte rädd för stora pappershögar med många paragrafer. Dessutom önskar jag jobba för att folk ska må bra och uppskattas på jobbet, med allt vad det innebär.

KOM GÄRNA och tala med mig i nyhetslandskapet i Böle eller ta kontakt på nummer 040 868 2685 eller ingemo.lindroos@yle.fi. Från och med årsskiftet kommer vi förtroendemän att ha arbetstid avdelad för vårt uppdrag, men redan nu hoppas jag att ni medlemmar har låg tröskel att ta kontakt.

Kaisa Alenius

Yle luovat sisällöt

Olen toimittaja, ja Yle-historiani alkaa vuodesta 2004. Ylessä olen toiminut muun muassa K-rappua, Stradaa, Kirjamaata ja Parittomia. Lisäksi olen työskennellyt Radion Kulttuuriuutisissa ja Kultakuumeessa.

Yle muuttuu. On tärkeää käydä keskustelua siitä, minkälaisia ohjelmia Yleisradiossa tehdään,

KAI

Kai Pohjanen

Yle Alueet

Työskentelen Yle Tampereessa uutistoimittajana. Olen 45-vuotias ja syntynyt Kemissä. Ay-aktiivi olen ollut koko työurani ajan. Luottamustehtävään lähdin ehdolle, kun pyydettiin. Ay-toiminnassa kiinnostaa yhteisten asioiden hoitaminen.

Luottamusmiehen tehtävässä on paljon opittavaa, mutta uskon, että tukea löytyy tarvittaessa. Alueosastossa on paljon osaavia ja kokeneita ihmisiä, joilta voin kysyä apua ja opastusta.

Toimittaja tekee arvokasta työtä ja siksi siitä tulee saada myös kohtuullinen korvaus. Yhtä tärkeää on myös työssä jaksaminen ja sen varmistaminen, että saamme tehdä riittävän laadukasta jälkeä.

Parhaita puoliani ovat kyky kuunnella ja olla äänekkäs. Vaikka vartta ei ole siunaantunut kovinkaan paljoa, niin ääni kantaa kuitenkin. Tahdon puhua kaikkien osastomme ammattiryhmien äänellä ja puolesta. Toivon olevani helppo tulla kertomaan ongelmistaan.

YHTEYSTIEDOT: puhelin 87-6151, 040 7653633, sähköposti kai.pohjanen@yle.fi

ja millä ehdoin. Koska vietämme suurimman osan valvellaoloajastamme töissä, on tärkeää olla reilu, oikeudenmukainen ja avoin. Ennen kaikkea edustan Lusilaisia, joten käyttäkää minua. Pyyttäkää minut käymään toimituksissa tai pistäytykää luonani, asian kanssa tai ilman.

YHTEYSTIEDOT: puhelin (09)1480 2780 ja 040 7100 918, sähköposti kaisa.alenius@yle.fi

RTTL:n edustajakokouksen puheenjohtajana toimi Ani Malmi, sihteerinä oli Marianne Leskinen ja Journalistiliiton tervehdyksen toi edunvalvontajohtaja Petri Savolainen.

Journalismin päivän pääalustaja oli professori Roy Greenslade Lontoon yliopistosta. Hän tapasi Susanna Sjöstedtin seminaarin tauolla.

RTTL:n hallitukseen seitsemän uutta jäsentä

RTTL:N SYYSEDUSTAJAKOKOUS pidettiin 24. marraskuuta RTI:n auditoriossa. Henkilövalintojen lisäksi kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2013 sekä hyväksyttiin kaksi sääntömuutosta.

RTTL:n puheenjohtaja Tapio Räihä jättää tehtävänsä vuoden vaihteessa ja uudeksi puheenjohtajaksi kaudelle 2013–2014 valittiin Yle Oulun toimittaja **Ari-Pekka Sirviö**. Varapuheenjohtajana jatkaa **Sari Korpela-Välisaari** MTV:stä. Hallitukseen kuuluu heidän lisäksi 12 jäsentä.

Hallitukseen valittiin uusina jäseninä toimittaja **Ani Malmi**, Yle Etelä-Karjala; toimittaja **Jari Mäkäräinen**, Yle uutis- ja ajankohtaistoiminta; toimittaja **Jyrki Saarikoski**, Yle uutis- ja ajankohtaistoiminta; toimittaja-uutisankkuri **Susanna Sjötedt**, Svenska Yle nyheter; toimittaja **Kati Savander** MTV Media; freelancertoimittaja **Päivi-Paullina Vääntönen** ja opettaja-toimittaja **Aura Neuvonen**, Metropolia AMK. Hallituksessa jatkavat leikkaaja **Kari Leppälä**, Yle tuotanto Tampere; toimittaja **Leena Mattila**, Yle luovat sisällöt; järjestelmä-asiiantuntija **Katarina Sirén**, Yle tuotanto Helsinki; toimittaja **Tomi Peurakoski**, Nelosen uutiset ja freelancertoimittaja **Tiina Harpf**.

Sääntömuutokset koskivat opiskelijajäsenten asemaa ja edustajakokousedustajien määrää. Tähän saakka jäsenyhdistykset ovat lähettäneet kokoukseen yhden edustajan jokaista alkavaa 100 jäsentä kohden, jatkossa edustajia nimetään yksi alkavaa 150 jäsentä kohden. Samalla edustajakokousten rakennetta kevenne-

tään. Opiskelijajäsenten osalta säännöt muutettiin vastaamaan Suomen Journalistiliiton sääntöjä. Opiskelijajäsenet ovat jatkossa yhdistysten varsinaisia jäseniä yhtäläisin jäsenoikeuksin.

Kari Pyrhönen MOT:n pääluottamusmieheksi, Sari Korpela-Välisaari puheenjohtajaksi

MTV:n Ohjelmatyöntekijät MOT ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 26. marraskuuta.

MOT ry:n pääluottamusmieheksi kaudelle 2013–2014 valittiin **Kari Pyrhönen** (edellinen pääluottamusmies **Reijo Nykänen** ei asettunut uudelleen ehdolle). Pyrhönen voitti vaalissa **Pekka Niemiahon** äänin 74 - 39.

Pyrhönen toimi aiemmin MOT ry:n hallituksen puheenjohtajana. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin **Sari Korpela-Välisaari**, joka on aiemmin toiminut yhdistyksen varapuheenjohtajana. Varapääluottamusmieheksi valittiin **Kati Savander** (edellinen varapääluottamusmies **Timo Väkimies** ei asettunut uudelleen ehdolle).

Hallitukseen valittiin uusina **Jenni Kivessilta**, **Siiri L'Ecuyer**, **Kalle Niemi**, **Reijo Nykänen**, ja **Mari Jormanainen** (varajäsen). Hallituksessa jatkavat **Joonas Paajonen**, **Kati Savander**, **Jouni Sipilä** ja **Pekka Niemiahon** (varajäsen).

Etelä-Suomen

journalismin päivät

mediakeskus Lumessa 12.10.2012

Jos et päässyt paikalle, katso makupalat
<http://www.rttl.fi/journalismin-paiva/>

Avauspuheenvuoron esitti asunto- ja viestintäministeri **Krista Kiuru**. <http://youtu.be/ouRC8XKnVKM>

Professori **Tuomo Pietiläinen** Tampereen yliopistosta puhui tutkivan talousjournalismin haasteista.
<http://youtu.be/tZA6NMM72rl>

Amatöörit vs. ammattilaiset – sosiaalinen media vallan välineenä -teemasta olivat keskustelemassa Demin päätoimittaja **Anni Lintula**, Avun päätoimittaja **Marja Aarnipuro** ja toimittaja-kirjailija **Hanna Nikkanen**. Puheenjohtajana toimi Helsingin Sanomien kehityspäällikkö **Ville Blåfield**. <http://youtu.be/zXu-DilwNzY>

Media poliittisen pelin välineenä, puhujana journalismin professori **Roy Greenslade** Lontoon yliopistosta. Häntä haastatteli toimittaja **Christian Forsberg** (Svenska Yle). <http://youtu.be/Sx3CwZoxp0>

Media poliittisen pelin välineenä, keskustelemassa olivat päätoimittajat **Mikael Pentikäinen** Helsingin Sanomista, **Atte Jääskeläinen** Yle uutisista, **Merja Ylä-Anttila** MTV:stä ja **Tapani Ruokanen** Suomen kuvalehdestä. Puheenjohtajana oli toimittaja **Aapo Parvainen**. <http://youtu.be/aOSAtcxXyQ>

Median sidonnaisuuksista keskustelemassa olivat toimittaja-kirjailija **Yrsa Stenius**, Annan päätoimittaja **Emma Koivula**, politiikantoinimittaja **Kari Klemm** Ylestä ja Taloustoimittajat ry:n puheenjohtaja, toimittaja **Harri Vänskä** Kauppalehdestä. Puheenjohtajana oli toimittaja-käsikirjoittaja **Jari Hanska**. <http://youtu.be/GfOmH9-A9A4>

Media raadontekijä vai oikeuden puolustaja? Poliitiikan toimittajien puheenjohtaja **Pasi Tuohimaa** haastatteli työmies **Matti Putkosta** ja kaupunginvaltuutettu **Osku Pajamäkeä**. **Yrsa Stenius** kommentoi. Osuuden tuotti Helsingin Sanomalehtimiesyhdistys yhteistyössä Poliitiikan toimittajien kanssa. <http://youtu.be/Ku3oY3irV5Q>

Videoklipit leikkasi **Anna Karatvuo**.

Yleisradion
**arkistokäyttö-
apurahat 2013**

APURAHAT on tarkoitettu oman ammattitaidon tason säilyttämiseen ja syventämiseen tähtäviin opintoihin, sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen, ei kuitenkaan perustason opintoihin.

Hakemusten on oltava perillä YOT:n toimistossa viimeistään perjantaina 25.1.2013. Faksilla tai sähköpostilla lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Apuraha on käytettävä vuoden 2013 loppuun mennessä. Sen käytöstä ja toteutuneista kustannuksista on annettava raportti johdokunnalle viimeistään kahden kuukauden kuluttua apurahan käytöstä, kuitenkin ennen seuraavien arkistokäyttöapurahojen hakuaikaa. Apurahan käytöstä tulee esittää kuitit. Ellei apurahaa käytetä, se palautetaan.

Karenssi on kolme vuotta edellisestä myönnetystä arkistokäyttöapurahasta.

RTTL:n koulutusrahaston tai Jokesin apurahat eivät vaikuta apurahan myöntämiseen.

Hakulomakkeita saa YOT:n intranetin sivuilta (www.yotry.fi) tai toimistolta (RTI-talo, Uutiskatu 2, PL 76, 00024 Yleisradio). Lisätietoja YOT:n toimistolta, puh. 09 1480 4837.

Hakemuksessa tulee ilmetä apurahan käyttötarkoitus ja lyhyet perustelut sen tarpeellisuudelle. Isompaa summaa haettaessa kannattaa tehdä myös kustannusten erittely. Joitakin kursseja ja niiden kustannuksia joutuu osin ennakoimaan, koulutuksen järjestäjältä kannattaa kysyä niistä arviota.

Apurahojen suuruutta ei ole määritelty, johtokunta ei tahdo sulkea pois apurahan käyttötarkoituksia. Tärkeintä on, että säännöissä olevat kriteerit oman ammattitaidon ylläpitämisestä ja yleissivistävästä

itsensä kehittämisestä täyttyvät. Lomamatkoja apurahalla ei kustanneta.

Apurahaa myönnetään vain kuitillisiin kuluihin ja sitä ei myöskään myönnetä ansionmenetykskorvauksiin eikä elinkustannuksiin. Apurahaa ei voi hakea työvälineiden hankintaan.

**Freelance-
reiden
vuoden 2011
äänikorvaukset**

Kopioston vuoden 2011 radion äänikorvaukset jaetaan niille SJL:n jäsenille, jotka ovat vuonna 2011 tehneet radiotyötä ja olleet liiton jäseniä.

Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi RTTL:n toimistoon viimeistään keskiviikkona 23.1.2013 sähköpostilla pirjo.munck@yle.fi tai kirjeitse osoitteeseen RTTL, PL 76, 00024 Yleisradio.

Hakemuksesta on käytävä ilmi työnantaja ja toimitus/toimitukset, joille olet tehnyt radiotyötä vuonna 2011 sekä hakijan nimi, osoite, henkilötunnus ja pankkitili.

Jos olet saanut aikaisemmin Kopiosto-korvauksia, Kopiostolla on verotietosi. Ellei näin ole, tai et ole varmaasiasta, lähetä kopio verokortistasi RTTL:n toimistoon.

Muista: myöhästyneitä hakemuksia ei oteta huomioon!

Aikaa itselle – hae
Kuntolomaa!

Journalistien, kääntäjien ja tulkkien yhteinen kuntoloma järjestetään 15.-19.4.2013 Ruissalon Kylpylässä. Mukaan mahtuu 20 osanottajaa.

Kuntoloma tarjoaa mahdollisuuden keskittyä muutaman päivän ajan omaan terveysteensä, hyvinvointiinsa ja jaksamiseensa.

Ohjelmassa on terveystestejä, ohjattua ja omaehtoista liikuntaa, rentoutusta sekä omaan fyysiseen ja henkiseen kuntoon liittyvää ohjausta ja keskusteluja. Loman aikana on mahdollista myös osallistua kylpylän yleiseen ohjelmaan (<http://www.ruissalospa.fi>).

Miten haet kuntolomaa?

Kuntoloma myönnetään hakemusten perusteella terveydellisin, taloudellisin tai sosiaalisin perustein. Se järjestetään yhdessä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon (MTLH) kanssa ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) tuella.

Hakemuslomakkeita ja hakuohjeita saa MTLH:sta, www.mtlh.fi, puh. 010 219 3460. Lisätietoja voi kysyä myös sähköpostitse osoitteesta lomat@mtlh.fi.

Täytetyn hakemuksen tulee olla perillä viimeistään 15. tammikuuta 2012, osoite on MTLH, Mannerheimintie 31 B 20, 00250 Helsinki. Hakemuksen voi täyttää myös sähköisesti MTLH:n nettisivulla.

Lomajärjestö ilmoittaa lomatukihakemuksen hyväksymisestä suoraan hakijalle. Tarkemmat käytännön ohjeet osallistujat saavat suoraan Ruissalon Kylpylästä.

Mitä maksaa?

Osallistuja maksaa lomasta omavastuuosuuden 33 euroa/vrk (yht. 132 e). Loma sisältää majoituksen kahden hengen huoneissa, täysihoidon, lomaohjelman sekä mahdollisuuden käyttää Ruissalon Kylpylän kuntosali- ja allasosastoa.

Arkiviisu vuodelta 2012

*Nyt tääkin vuosi päättyy. Mitä siitä käteen jää?
Ei elämysten saldo taida ketään yllättää.
Taitaa Nokia jo olla menneen talven Lumia,
luo Angry Birds nyt rahakkaita haavekuvia.*

*Pressanlinnaan muutti Sauli, suomalainen sankari,
joka tsunamilta sähkötolppaan taannoin kapusi.
Mieshän on kuin uusi Urkki, joka palmuun kiipes kun
sai medialle näyttää kuinka hoitaa kuntoilun.*

*Kun Kotikatu juuri joulun alla poistettiin
niin Salkkareiden kliseet elokuvaan toistettiin.
Dokumentti dopingista keräs paljon kiitosta
ai kaikkialta paitsi Suomen Hiihtoliitosta.*

*Jotain uutta Yleen saatiin, pikimusta Mannerheim!
Siitä lehdet kertoi kuvin ynnä isoin perkelein.
Joulupukki ensi vuonna on kai pornoluolasta?
Vai värvätäänkö pukiks halpa spurgu Puolasta?*

*Ei tullut maailmanloppu, muka mayat laski niin.
Siks Kreikkaan tukimiljardeja lisää luvattiin.
Suomi Horneteilla myöskin Islantia puolustaa,
kun Nato meillä kustannukset tahtoo maksattaa.*

*Suomen mäenlaskun kulta-aikaa moni muistelee.
Nykyhyppääjät vain kisan jälkeen piiloon luistelee.
Meni Ranskaan myöskin mölkyneiton maailmanmestaruus.
On Suomi enää kiukuttelun superlahjakuus.*

sävel: Hymyhuulet/Lucky Lips

Jussi Tuominen

SINUN TARINASI

Mitt. Ditt. Vårt

